

УДК 621.831.004.55

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ МІЖ СТАНДАРТАМИ ISO 45001 ТА OHSAS 18001

Павлюченко Микола

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник — Інна Семак, старший викладач.

Ключові слова: стандарт, система менеджменту, охорона праці, ризик-орієнтовний підхід.

Вступ. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO) розробила і опублікувала новий стандарт ISO 45001:2018 “Системи менеджменту охорони здоров’я та безпеки праці. Вимоги та рекомендації щодо застосування”. Стандарт ISO 45001 є одним з найбільш очікуваних стандартів в світі, це перший міжнародний стандарт в галузі охорони праці, він пропонує єдиний і простий підхід для організацій, які бажають підвищити рівень виробничої безпеки, гігієни праці та знизити травматизм на робочому місці. Новий стандарт підходить також підприємствам, які використовують добровільну систему менеджменту якості, що включає вимоги OHSAS 18001.

Матеріали та методи. Проаналізовано, що основною відмінністю між стандартами ISO 45001 та OHSAS 18001 є те, що стандарт ISO 45001 сфокусований на взаємодії між організацією і її бізнес-оточенням, а стандарт OHSAS 18001 – на управлінні факторами ризику в галузі охорони праці та промислової гігієни. Крім того, стандарт ISO 45001 ґрунтується на процесах, а OHSAS 18001 – на процедурах, стандарт ISO 45001 розглядає, як ризики, так і можливості запобігання, а стандарт OHSAS 18001 – тільки ризики. Таким чином, основним висновком є те, що в новому стандарті охорона праці розглядається не як окрема сфера, а як частина перспектив сталого розвитку всієї організації. Однак, хоча два ці стандарти і розрізняються за підходом, система менеджменту, побудована на основі стандарту OHSAS 18001, буде гарною основою для переходу на стандарт ISO 45001:2018.

Міжнародний стандарт ISO 45001:2018 використовує загальний підхід, високорівневу структуру, терміни та визначення, що використовуються в інших стандартах ISO на системи менеджменту (ISO 9001 та ISO 14001), що також полегшує створення системи менеджменту охорони здоров’я та безпеки праці для організацій, які вже впровадили інші системи менеджменту на основі стандартів ISO.

Результати. Багато організацій зможуть створити ефективну систему менеджменту охорони здоров’я та безпеки праці на основі міжнародного стандарту ISO 45001:2018. За необхідності така система може отримати додаткове підтвердження у вигляді добровільної сертифікації.

Організації, що впровадили систему менеджменту на основі ISO 45001, отримують велику кількість переваг. Стандарт передбачає впровадження ризик-орієнтованого підходу, постійне вдосконалення для відповідності внутрішньому клімату організації, а також облік і відповідність вимогам національного законодавства.

Висновок

Основним є те, що в новому стандарті охорона праці розглядається не як окрема сфера, а як частина перспектив сталого розвитку всієї організації. Всі ці заходи покликані створити репутацію організації, як «безпечного місця роботи», що в кінцевому підсумку, сприяє досягненню стратегічних цілей організації.

Наказом Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ» від 26 грудня 2019 р. №502 затверджено ДСТУ ISO 45001:2019 (ISO 45001:2018, IDT). Національний стандарт відповідає ISO 45001:2018 Occupational health and safety management systems – Requirement with guidance for use (Системи управління охороною здоров'я та безпеки праці. Вимоги та настанови щодо застосування). Ступінь відповідності — ідентичний (IDT). Цей стандарт розроблено згідно з правилами, установленними в національній стандартизації України. ДСТУ ISO 45001:2019 впроваджено на заміну ДСТУ OHSAS 18001:2010.

Список використаних джерел:

1. ДСТУ ISO 45001:2019 (ISO 45001:2018, IDT).
2. ДСТУ OHSAS 18001:2010. Система управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.